

HÖGSKOLAN I GÄVLE

STYRDOKUMENT

Dokumenttyp: Rutin

Ärendenummer: HIG-STYR 2013/64

Samlingsnr styrdok: HIG-STYR 2016/105

Beslutat av: Utbildnings- och
forskningsnämnden

Reviderad: 2021-06-24

Giltighetstid: Tillsvidare

Rutin för inrättade och avveckling av huvudområde inom Högskolans examenstillstånd

Innehållsförteckning

Omfattning	1
Inrättande av huvudområde inom Högskolans examenstillstånd	1
Ansökans innehåll och bilagor	4
Anhållan till Rektors ledningsgrupp	4
Ansökan till UFN	4
Bedömningsgrunder.....	5
Ändring av benämning på huvudområde	6
Avveckling av huvudområde	6
Bilaga 1, kompetenstabell	7

Omfattning

Föreliggande dokument anger vad huvudområde är, hur de inrättas och hur de avvecklas vid Högskolan i Gävle (HiG). Huvudområde definieras här som ett område för utbildning och forskning som har en benämning och sammanhållen avgränsning med avseende på begrepp, teori och metod. Det ligger inom Högskolans myndighetsansvar att själv bestämma benämning och innehållsbeskrivning för de huvudområden som inrättas vid Högskolan.

I Högskoleförordningen används begreppet huvudsakligt område (huvudområde) istället för huvudämne sedan 1 juli 2007. För samtliga generella och konstnärliga examina, utom högskoleexamen, krävs successiv fördjupning inom ett specifikt huvudområde. För yrkesexamen, exempelvis civilingenjörsexamen, lärarexamen och sjuksköterskeexamen, behöver inte huvudområde inrättas.

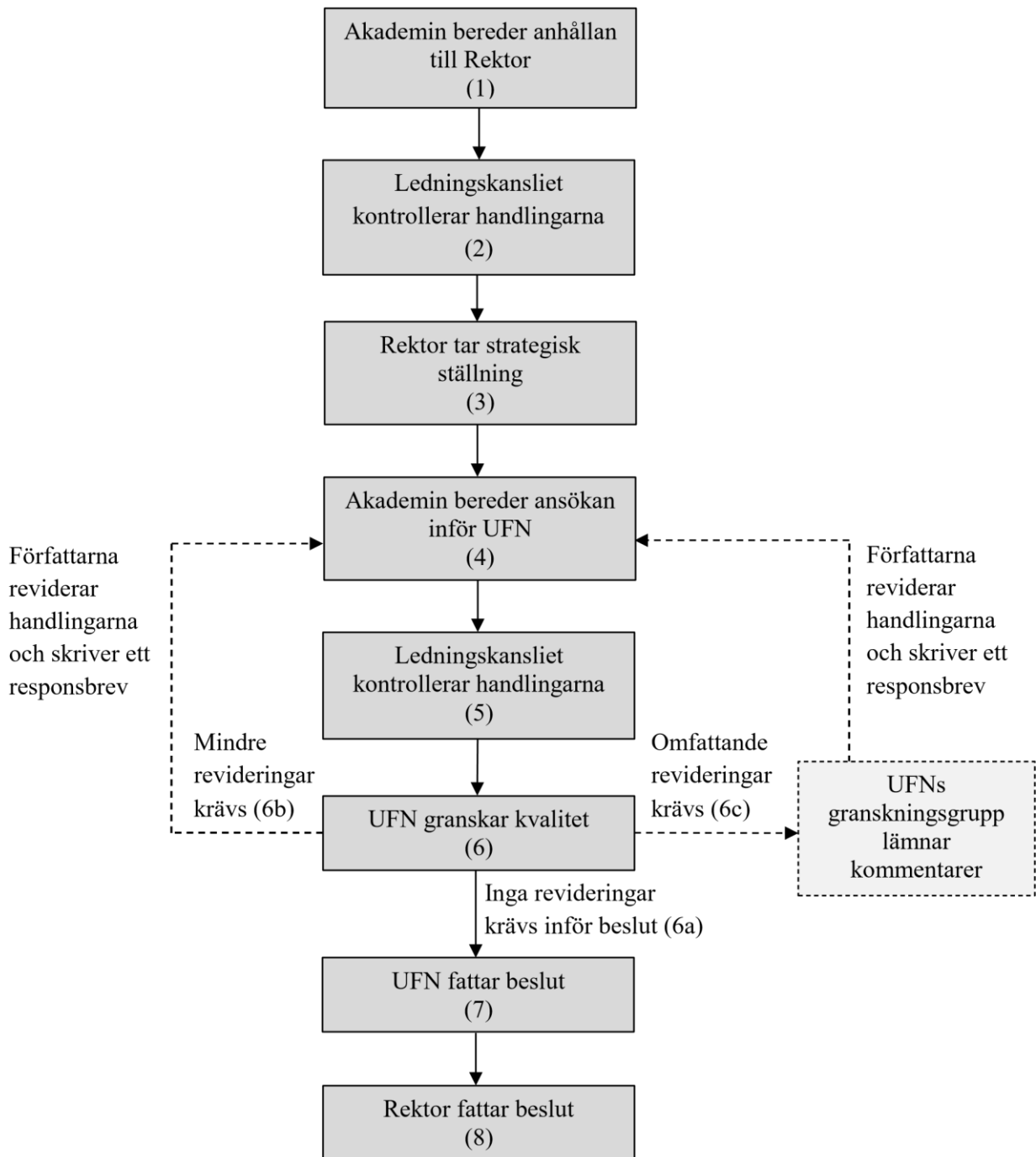
Högskolan i Gävle har generell rätt att inrätta huvudområden på högskole-, kandidat- och magisternivå. Högskolan har därutöver rätt att inrätta huvudområden på masternivå, inom ramen för erhållna forskarutbildningsrätter. Ansökan om inrättande av huvudområde på masternivå och forskarutbildningsnivå, som inte faller inom ramen för Högskolans befintliga forskarutbildningsrätter, måste föregås av särskild examensrättsansökan till Universitetskanslersämbetet (HIG-STYR 2017/149). Huvudområden inrättas och avvecklas av Rektor efter beredning i Högskolans Utbildnings- och forskningsnämnd (UFN). UFN har ansvar för kvalitetssäkring inför inrättandet samt uppdatering av högskolans förteckning över huvudområden HIG-UTB 2021/34.

Inrättande av huvudområde inom Högskolans examenstillstånd

Processen för inrättande av huvudområde är följande (Figur 1):

1. **Akademien bereder anhållan om att inrätta huvudområde till Rektor.** Ansökan om anhållan till Rektor bereds av berörd akademi och ska innehålla de delar och bilagor som specificeras nedan. Anhållan med bilagor skickas till registraturen som i sin tur vidarebefordrar denna till Ledningskansliet.
2. **Ledningskansliet kontrollerar underlaget.** Ledningskansliet kontrollerar att underlaget är komplett och anmäler sedan ärendet till Rektors ledningsgrupp.
3. **Rektor tar strategisk ställning.** Rektors ledningsgrupp tar strategisk ställning till huvudområdet. Rektor beslutar om processen ska gå vidare eller inte.
4. **Akademien bereder ansökan inför UFN.** Ansökan till UFN bereds av berörd akademi och ska innehålla de delar och bilagor som specificeras nedan. Ansökan med bilagor skickas till registraturen som i sin tur vidarebefordrar denna till Ledningskansliet.
5. **Ledningskansliet kontrollerar underlaget.** Ledningskansliet kontrollerar att underlaget är komplett och anmäler sedan ärendet till UFN.
6. **UFN granskar handlingarna.** UFN granskar vid ett sammanträde och gör något av följande:

- a. **Låter handlingarna passera.** Om kvaliteten i handlingarna bedöms vara tillräckligt hög, låter UFN handlingarna passera till nästa steg i processen (7).
 - b. **Lämnar synpunkter vid sammanträdet.** Detta tillämpas främst när synpunkterna inte är omfattande. Författaren till handlingarna reviderar baserat på UFNs kommentarer samt författar ett responsbrev till UFN som klargör hur kommentarerna har omhändertagits och sänder därefter in underlaget på nytt. Ärendet återgår till steg fyra (4) ovan.
 - c. **Tillsätter en granskningsgrupp.** Detta tillämpas främst när synpunkterna är omfattande eller när handlingarna ska granskas mot bedömningskriterier. UFN tillsätter en granskningsgrupp vid sammanträdet, som vid ett senare tillfälle lämnar synpunkter på handlingarna. Författaren till handlingarna reviderar baserat på granskningsgruppens kommentarer samt författar ett responsbrev till UFN som klargör hur kommentarerna har omhändertagits och sänder därefter in underlaget på nytt. Ärendet återgår till det fjärde steget (4) ovan.
7. **UFN fattar beslut om kvalitet.** UFN avger yttrande och beslut baserat på UFNs interna granskning samt eventuellt yttrande från extern sakkunnig. UFN beslutar att antingen:
- a. Tillstyrka att huvudområdet håller hög kvalitet och rekommendera Rektor att bevilja ansökan.
 - b. Rekommendera Rektor att avslå ansökan.
8. **Rektor fattar beslut.** Rektor fattar beslut om att inrätta huvudområdet eller avslå ansökan.

Figur 1. Rutin för inrättande av nytt huvudområde. Siffran inom parentes anger vilket steg som avses i processen.

Ansökans innehåll och bilagor

Ansökan består av två delar, en anhållan som bereds av Rektors ledningsgrupp inför beslut av Rektor och en ansökan som behandlas av UFN.

Anhållan till Rektors ledningsgrupp

Anhållan ska innehålla:

Lokal, nationell och internationell kontext

1. **Beskrivning av huvudområdet.** Huvudområdet tilldelas en benämning och en enhetlig, avgränsad innehållsbeskrivning.
2. **Huvudområdet vid HiG.** Huvudområdet jämförs med andra huvudområden på lärosätet som kan anses vara näraliggande. I jämförelsen motiveras vad det nya huvudområdet bidrar med i relation till Högskolans utbildningsutbud och nytta för Högskolans studenter.

Verksamhetsidé, vision och strategier

3. **Huvudområdets relation till Högskolans verksamhetsidé, vision och strategier.** I ansökan beskrivs hur huvudområdet står i förhållande till HiGs verksamhetsidé, vision och strategier. Argument ges för hur huvudområdet är tänkt att bidra till verksamhetsidén och visionen, hur den är förenlig med Högskolans utbildnings- och forskningsstrategier, samt vilket mervärde det nya huvudområdet skulle ha utöver redan befintliga huvudområdet vad gäller bidraget till verksamhetsidé, vision och strategi.

Ansökan till UFN

Varje del av ansökan ska vara kortfattad och inte vara längre än att en bedömning kan göras av de kvalitetsaspekter som återfinns i HiGs kvalitetssäkringspolicy (HIG-STYR 2018/54). Ansökan ska innehålla:

Huvudområdets avgränsning

1. **Beskrivning av huvudområdet.** Huvudområdet tilldelas en benämning på svenska och engelska och en enhetlig, avgränsad innehållsbeskrivning. Ange även huvudområdets tillhörighet till utbildningsområde (humaniora, juridik, medicin, naturvetenskap, samhällsvetenskap, teknik, vård eller övrigt) samt utbildningsområdets översättning till arts eller science i examensbenämning.
2. **Huvudområdet vid HiG.** Huvudområdet jämförs med andra huvudområden på lärosätet som kan anses vara näraliggande. I jämförelsen motiveras vad det nya huvudområdet bidrar med i relation till Högskolans utbildningsutbud och nytta för Högskolans studenter.
3. **Huvudområdet vid andra lärosäten.** Här ska huvudområdet jämföras med motsvarande huvudområde vid andra lärosäten, nationellt och internationellt. Jämförelsen ska särskilt beakta innehållsbeskrivning och avgränsning.

Huvudområdets vetenskapliga och pedagogiska kvalitet

4. **Redogörelse för forskningsanknytning.** I redogörelsen beskrivs hur huvudområdet vilar på vetenskaplig grund och den forskningsaktivitet som finns inom huvudområdet.
5. **Redogörelse för lärarnas vetenskapliga och pedagogiska skicklighet.** I redogörelsen ges en sammanfattande bild av lärarnas vetenskapliga meriter och pedagogiska meriter med relevans för det aktuella utbildningsprogrammet, särskilt med avseende på examina och akademiska titlar, högskolepedagogisk utbildning som respektive lärare har genomgått uttryckt i antal veckor, formell pedagogisk meritering och motsvarande. Ansökan ska bifoga en kompetenstabell enligt Bilaga 1.
6. **Hållbar utveckling och samhällsutmaningar.** En kortfattad redogörelse för hur huvudområdet relaterar till hållbar utveckling och samhällsutmaningar.

Huvudområdets utbildningskontext och fördjupningsnivå

7. **Utbildningsprogram där huvudområdet återfinns.** Här redogörs för huvudområdets programtillhörighet, för befintliga eller planerade program. Huvudområdets fördjupningsnivå skall också beskrivas och motiveras utifrån den fördjupningsnivå som ansökan avser. Om ansökan gäller högre nivåer än kandidatnivå, ska dessutom progressionen mellan olika nivåer inom huvudområdet beskrivas och motiveras.

Verksamhetsidé, vision och strategier

8. **Huvudområdets relation till Högskolans verksamhetsidé, vision och strategier.** I ansökan beskrivs hur huvudområdet står i förhållande till HiGs verksamhetsidé, vision och strategier. Argument ges för hur huvudområdet är tänkt att bidra till verksamhetsidén och visionen, hur den är förenlig med Högskolans utbildnings- och forskningsstrategier, samt vilket mervärde det nya huvudområdet skulle ha utöver redan befintliga huvudområdet vad gäller bidraget till verksamhetsidé, vision och strategi.

Bedömningsgrunder

UFN utgår från följande bedömningsgrunder i sin bedömning av huvudområdets kvalitet.

Huvudområdet ska:

- Ha en välmotiverad benämning, innehållsbeskrivning och avgränsning, även satt i relation till motsvarande huvudområde vid andra lärosäten
- Vila på vetenskaplig grund och/eller konstnärlig grund
- Ha lärare med hög pedagogisk kompetens och hög vetenskaplig kompetens i relation till huvudområdets avgränsning. Om ansökan omfattar ett huvudområde på avancerad nivå krävs att minst en docent eller professor deltar i utbildningen. Den sammanlagda omfattningen för docenternas och professorernas tid i utbildning ska vara minst 50 % av heltid.
- Ha ett välmotiverat bidrag till bemötandet av hållbarhets- och samhällsutmaningar
- Ingå i minst ett utbildningsprogram, befintligt eller planerat.
- Bidra till HiGs verksamhetsidé, vision och strategier

Ändring av benämning på huvudområde

Ansökan om att ändra benämning på huvudområde ska föregås av avstämning med berörda enheter vid Högskolans stödverksamhet (avdelningarna för utbildningsstöd respektive kommunikation) och sedan lämnas av berörd akademichef till UFN. UFN bereder ärendet med utgångspunkt i steg 4 i processbeskrivningen (Figur 1) ovan. Ansökan ska innehålla:

1. Samma delar av det som återfinns under rubriken Ansökans innehåll och bilagor ovan.
2. En motivering till ändringen, som tar hänsyn till nationell och i tillämpliga fall också internationell ämnespraxis.
3. En riskanalys med avseende på eventuella konsekvenser för redan antagna studenter.
4. Underlag från avstämningen med stödverksamheten.

Avveckling av huvudområde

Ansökan om att avveckla huvudområde ska föregås av avstämning med berörda enheter vid Högskolans stödverksamhet (avdelningarna för utbildningsstöd respektive kommunikation) och sedan lämnas av berörd akademichef till UFN. UFN bereder ärendet med utgångspunkt i steg 4 i processbeskrivningen (Figur 1) ovan. Ansökan ska innehålla:

1. En motivering till avvecklingen
2. En risk- och konsekvensanalys samt en uppföljningsplan med avseende på:
 - Antagna studenter
 - Akademisk miljö och närliggande områden
 - HiGs programutbud
3. Underlag från avstämningen med stödverksamheten.

Efter beslut ska uppföljningsplanen spridas till alla funktioner som berörs av planen, så som exempelvis examensenheten, akademkanslierna, studievägledningen, etc.

UFN kan också på eget initiativ föreslå Rektor att avveckla ett huvudområde om UFN bedömer att hög kvalitet inom huvudområdet inte kan säkras, exempelvis på grund av att de förutsättningar och resurser som anförts vid inrättande av huvudområdet förändrats. UFN ska i sådana fall göra motsvarande risk- och konsekvensanalys samt upprätta en uppföljningsplan.

